

Merkez Heyetinin çalışmaları

Antalya'daki Bölgelerarası toplantıda Merkez Heyeti Yönetim Kurulu'nun çalışmaları hakkında Genel Sekreter Ayhan Tütel'in yaptığı konuşma:

«Sayın konuklar, değerli meslektaşlarımız,

17. Büyük Kongrenin iş başına getirdiği Merkez Heyetinin Aralık 1976 tarihinden bu yana çalışmaları ve mesleğimizle ilgili bazı önemli bilgileri sunmadan evvel hepinizi saygı ve sevgilerimle selâmlarım.

Çalışmalarımızı özetle 3 bölümde toplamaya çalıştım.

- a) Yasal çalışmalar
- b) Komisyon çalışmaları
- c) İlgili Bakanlık ve Kuruluşlarla yapılan temaslar ve rutin işler.

Önce Yasal çalışmaları bilgilerinize sunuyorum.

a) 6197 sayılı yasal kanunla ilgili görüşlerimiz yeniden revizyondan geçirilerek eski Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Sayın Dr. Kemal Demir'in Birliğimizi ziyaretinde kendisine takdim edilmiştir.

Eczacılık Yüksek Konseyi Tüzük taslağı ile yeni Deontoloji Tüzüğü Bakanlıktadır. Halen üzerinde çalıştığımız fiat tekevvün kararnamesi ve 6197 sayılı kanununun 20. maddesine tevfikan hazırlanan talimatname 6 aylık yasal çalışmalarımızın son merhalesini teşkil etmektedir. Temennimiz bu yasal çalışmaların neticelerinin bir an evvel müsbet bir şekilde alınmasıdır.

- b) Komisyon çalışmalarımız ise sırasıyla
- 1 — Eczane ve Depo Komisyonu
 - 2 — Ekonomik ve Sosyal İşler Komisyonu
 - 3 — İlim Komisyonu
 - 5 — Majistral Tarife Komisyonu

Bu Komisyonlarımız belirlenen tarihlerde toplanmışlar aralarında görev bölümü yapıp raporlarını Merkez Heyetine sunmuşlardır. Eczacılık camiası için çok hayırlı neticeler verebileceğini ümit ettiğimiz bu komisyonlara ait

raporlar hakkında kısa kısa bilgiler sunuyorum.

1 — Eczane ve Depo Komisyonunun hazırladığı raporda 1974 Türk Farmakope Komisyonu Dünya Sağlık Teşkilâtı Standartları ve Üniversitelerimizde kullanılan terimlerin ışığı altında tek etken madde ihtiva eden Müstahzarların (Antibiyotikler, tek vitaminler) belirlenmesi ve patent isimleri yerine Türk Kodexindeki monografilere uygun olan isimlere uygun olan isimlerin kullanılması fikri savunulmuştur. Bu rapor Birliğimiz tarafından S.S.Y. Bakanlığı, Tıp Fakülteleri, Farmakoloji Kursülerine, Eczacılık Fakültelerine, Farmakope Komisyonu Genel Sekreterliğine gönderilmiştir. Polimik bir konu haline gelen bu konu hakkında kesin sonuç bilahare bildirilecektir.

2 — Ekonomik ve Sosyal İşler Komitesi raporunda ise eczane dışında satılmaması gereken beşeri ve veteriner ilâçlar konusu ele alınmıştır.

Tarım Bakanlığı zirai ilâçlar satan yerlere verdiği ruhsat kapsamını genişleterek yanlış bir yorum uygulamaya girişmiştir. Yasaların kesin ve açık hükmüne rağmen zirai ilâç satılan yerlerde veteriner ilâçların da satılabileceği yolunda Tarım Bakanlığınca bazı hazırlık ve girişimler olduğunu öğrendik. Merkez Heyetimiz 3-4 gün önce durumu aydınlatmak ve uygulamanın önüne geçmek için Sağlık Bakanlığı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğünü ziyaret etmiştir.

Bakanlık yetkilileri yasalara aykırı bir uygulamanın yapılamayacağını belirterek duruma derhal el konulacağını, aydınlatıcı yazı ve tamimler yayınlanacağını ifade etmişlerdir.

3 — Ekonomik ve Sosyal İşler Komitesi 1262 sayılı yasanın 1. maddesi olan REÇETELİ ve REÇETESİZ TIBBİ MÜSTAHZARLARIN

satışının ecza ticarethaneleri ve eczanelere verilmesi hükmünden yararlanarak 4.1.1948 tarih ve 4348 sayılı yasanın 2/a fıkrasına göre saç suları, saç boyları, diş tozları, diş macunlarının da isim zikredilmek suretiyle tıbbi müstahzar sayılması ele alınarak yasal haklarımızın çiğnenmesini önlemek üzere önerilerini Birliğimize sunmuşlardır.

Bu öneriler derhal Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına intikal ettirilip icab eden önlemlerin alınması istenmiş ve Bakanlık ta Valiliklere yeniden bu konuyu içeren bir genelge yollamıştır. Bu genelgenin bir örneği Odalarımıza da postalanmıştır.

Merkez Heyetimiz konuyu Sağlık Bakanlığına yaptığı son ziyaretinde de ortaya koyarak hassasiyet gösterilmesini istemiştir. Açıklıkla belirtiyoruz ki saç boyları, saç suları ve benzerlerinin münhasıran eczanelerde satılması bir kanun hükmüdür. Durum imalatçı firmalara bildirilmiştir.

Hiçbir mağaza, parfümeri dükkan ve deposu bu mamülleri satamaz. Konunun Odalarımızca yapılan tamim gereğince hassasiyetle takip edileceğinden ve etkili sonuç alınacağından emin bulunuyoruz.

3 — İlim Komisyonumuz ise yaptığı ilk toplantısında gündemindeki 4 ana meseleyi ele alarak çalışmalarına başlamış ve önemli prensip kararları almışlardır. Bu kararlar şöyledir.

A) Eczacılık sonrası mesleki eğitim seminerlerinin düzenlenmesi ki (bu seminerlerden ilki yarın başlamış olacaktır.)

B) Eczacılığın kapsamının belirlenmesi hakkındaki çalışmalar.

C) Halk sağlığını yakından ilgilendiren konularda daha faydalı ve gerçekçi girişimlerde bulunulması bu hususun gerçekleştirilmesi gayesi ile Dünya Sağlık Teşkilâtı raporlarının temini ve devamlı takibi ile halkımızın Farmasötik Standartlarda ilâç alabilmelerinin temini ile ilâç kontrol Enstitüsünün kurulması önerilmiştir.

D) Tek etken madde ihtiva eden müstahzarların belirlenmesi.

4 — İlâç Sanayi Komisyonumuz ise 22.3.1977 günü Ankara'da yaptığı toplantısında bir sonraki toplantının gündemini kararlaştırmış

ve 13.4.1977 günü 2. toplantısında evvelce tesbit ettiği gündem çalışmasını yapmıştır.

Küpür Standardizasyonunun ve sürşarjın bir esasa göre yapılması konusunda ilâç Sanayi Komisyonunun önerisi ile Merkez Heyetimizin kararı Sağlık Bakanlığına intikal ettirilmiştir. Bakanlık imalatçı sendika ve Cemiyetlere yaptığı tamimde kuruluşlara ait reçetelere ilâç verilirken fiat küpürlerinin kesilip reçetelere yapıştırılmasını, bunun uygulanması için ilâç kutusu üzerinde küçük ve bir tek fiat küpürü bulunmasını, yazıların okunaklı olmasını, parekende fiatın yalnızca fiat küpürü üzerine basılı olup başka bir yere yazılmamasını istemiştir.

Bakanlık tamimine göre bu şekilde hazırlanmayan ambalajlardaki müstahzarlara satış izni verilmeyecektir.

Ekonomik ve Sosyal İşler Komisyonunun (veteriner ilâçlar ve yasa dışı eczane haricinde satılan tıbbi müstahzarlarla ilgili önleyici karar ve önerileri) İlâç Komisyonlarınca da uygun görülmüştür.

Eczane ve Depoculuk Komisyonunun raporunun ise sanayiinin de görüşü alınmasından sonra tekrar görüşülmesi istenmiştir.

Bunlardan başka ilâç firmalarının yeni ilâçlarını takdim eden yazılarında eski ilâçlarını da içeren biçimde standart ölçülerde hazırlanması istenmiş böylece kendiliğinden bir ilâç kataloğu kazanılacağı belirtilmiştir.

İlâç İşverenler Sendikası ve Laboratuvarcılar Cemiyeti ile ilişkiler kurularak bazı ilâçların bulunmayışı nedenleri sorulmuştur.

Türkiye İlâç İşverenleri Sendikası verdiği cevapta bazı eskiyen ve tedavi değerini yitiren ilâçların üretimlerinin yapılmadığını veya sınırlı yapıldığını, bazı ilâç hammadde ve yardımcı maddelerinin bulunmasında gecikmeler olduğunu, grev ve lokavt olaylarının da bazı ilâçların üretimini aksattığını belirterek Türk İlâç Sanayiinin kârsız bırakılarak yatırım yapmadığı için üretimin talebi karşılayamadığı da öne sürülmüştür.

Türkiye Tıbbi Müstahzarlar Sanayii ve Laboratuvarcılar Derneği de sınaî maliyetin artmasına rağmen yeni fiat verilmediğini, ruhsat devirlerinde ve yeni ruhsatlarda ortaya engeller konulduğunu ilâç adedini azaltmağa yö-

nelik bir politika izlendiğini iddia ederek piyasada bu sebeplerden bazı ilâçların bulunmadığını bildirmiştir.

5 — Majistral tarife ile ilgili Merkez Heyeti, Eczacı Odaları, Türkiye Eczane Sahipleri, ve Depocular Cemiyetinden oluşan Komitemiz çalışmalarını Ocak ayından beri sürdürmektedir. Yalnız Majistral tarifemizin % 40 ını teşkil eden Galenik preparatlar için Bakanlıkça fiat saptanamadığından yeni tarife henüz tamamlanamamıştır. Bu konuda daha ayrıntılı bilgi arzu edilirse Merkez Heyeti üyesi ve Komite Başkanı sayın Türkân Ayrıl tarafından verilecektir.

Kanunlara aykırı olan yetkisiz yerlerde ilâç satışını önlemek özellikle eczanesi olmayan hastaneler için Sağlık Bakanlığı nezdindeki girişimlerimiz olumlu bir safhadadır. Konuyu dikkatle ve ısrarla takip etmekteyiz.

Ayrıca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile olumlu ve iyi ilişkilerimizi sürdürmekteyiz. Yeni Sağlık Bakanı Sayın Vefa Tanır'a 3 Mayıs günü Merkez Heyetimizin yaptığı nezaket ziyaretinde konularımız tekrar dile getirilmiştir.

Sayın Bakan meselelerimize vakıf bulunduğunu belirtmiş bir intikal dönemi içinde yasal çalışmaların gecikebileceğini ifade etmiştir.

Sağlık Bakanı ve diğer yetkililerle yaptığımız temaslarda eczacının yeni iş sahalarında istihdamı konusu sık sık ele alınmış ve bu konudaki yenilikler içersinde klinik analiz elemanı, Sanayide ilâç elemanı, İlâç danışmanı, Besin kontrol elemanı, Radyo firması Konser teşhis ve tedavi araştırma elemanı, Gümrük ve Maliye Bakanlıklarında kontrol elemanı gibi eczacıya yeni istihdam yerleri temin edilmiştir. Zaten bu konular hem S. ve S. Y. Bakanlığı Sağlık personeli yetiştirme komitesi yönetmeliğine ithal edilmiş ayrıca da İlim Komisyonu gündeminde de görüşülmüş ve raporlarına geçirilmiştir.

Biokimya, gıda kimyası, Radyofarmasi dallarında bir çok eczacı halen görev yapmaktadırlar. Eczacıların görev kapsamı daha da genişletilecektir. Bu konuda bir de ecza depoları ve ilâç sanayii yasalarındaki değişiklik arzu ettiğimiz şekilde sonuçlanırsa İlâç sanayiinin ve ilâç iş kolunun eczacılara açılması olanağı gerçekleşmiş olacaktır.

İkinci önemli konumuz Yüksek Haysiyet Divanı hiçte küçümsenmeyecek objektif kararlar almıştır. Ancak toplantıya sunulan bazı dosyaların eksik olması yüzünden işleme konulamıyarak karar alınamamıştır. Odalarımızdan dosya tanzimini eksiksiz yapmalarını daha önce bir genelge ile belirttiğimiz hususların behemehal ikmalini tekrar rica ediyoruz. Bazı Oda yöneticileri ve meslektaşlarımızla yaptığımız şifahi görüşmelerde aşırı iskontolar konusunun süre geldiği anlaşılmıştır. Birlik ve meslektesanütü ve mesleğimizin devamlılığı bakımından Odalarımızın bu hususta çok hassas davranılmasını ve olayları bize resmen aksettirmelerini bir defa daha rica ediyoruz.

Yüksek Haysiyet Divanı neticelerini bir defa daha tekrarlamak isterim. Muvazaadan ötürü verilmiş 6 ay meslekten men ve iskonto konulu kararlar da verilen cezalar Yüksek Haysiyet Divanınca onaylanmıştır.

Emekli Sandığı konusu ayrı bir madde halinde toplantı gündemine alınmıştır. Maliye Bakanlığı ile 1975 yılında yapılan protokolün yürürlükte bulunduğunu belirtmekte fayda görüyor ve bu protokolün uygulanmasında hassas davranılmasını rica ediyoruz.

Memur eczacıların sorunlarının en önemlilerinden olan yıpranma tazminatı ve kıdemleriyle ilgili çalışmalar sürdürülmekte olup bu konuda ayrıntılı bilgiler Merkez Heyeti üyemiz As. Ecz. Ertuğrul Yurtsever tarafından sunulacaktır.

Sayın konuklar konuşmama son vermeden evvel 17. Büyük Kongre dilek ve öneriler komisyonunun ek raporunda uluslararası eczacılık örgütlerine üye olabilmek tavsiyesinde bulunulmakta idi. Bu hususta Merkezi La'Haye de olan FIP (Federasyon İnternasyonel Pharmaceutique) ile yazışmalar yapmış. Bu kuruluş T.E.B. ni üye olarak görmekten şeref duyacağını belirtmiştir. Malumunuz karar ve izin alınması mecburiyeti vardır. Bu konuyla ilgili işlemler bu noktaya kadar tamamlanmıştır.

Beş aylık çalışmalarımızın bir özetini bilgilerinize sunmaya çalıştım. Dinlemek nezaketinde bulunduğunuz için hepinize ayrı ayrı teşekkür ederim. Konularla ilgili ayrıntılı bilgileri vermeye hazır olduğumuzu arz eder toplantımızın başarılı geçmesini dileyerek hepinizi saygı ile selamlarım.